

Terror

Det er i dette miljø af bitterhed og vrede og driften mod hævn, at Hamas rekrutterer sine følgere, sine krigere og terrorister og inspirerer enlige ulve og små grupper med egne dagsordener.

19-årige Subhi Abu-Jumaa var med i en terrorgruppe på fire medlemmer, alle fra Bani Sohila-bydelen i Khan Younis i den nederste ende af Gazastriben. En tidlig aprilmorgen i 1984 kaprede han og tre andre unge palæstinensere en bus med 35 israelske passagerer et sted mellem Tel Aviv og Askelon. Bevæbnet med knive og trusler om at detonere en bombe, ræsedede de med israelske sikkerhedsstyrker i hælene ned gennem Gazastriben til

Deir al-Balah, hvor de krævede løsladelse af hundredvis af palæstinensiske fanger i bytte for frigivelsen af de israelske gidsler. Fik de ikke opfyldt deres krav, truede de, ville de sprænge bussen med de israelske passagerer i luften. Længere kom de ikke, for her gik de israelske kampstyrker til angreb. 25 sekunder senere var gidslerne befriet og de fire unge palæstinensere dræbt. To blev dræbt under aktionen, de to andre blev slået ihjel af de israelske sikkerhedsstyrker efter tilfangetagelsen. Subhi var en af dem. Den palæstinensiske organisation PFLP i Jordan tog ansvaret for aktionen.

”I Gaza er der ikke andet end sand og børn”, skriver Amira Hass i en anden forbindelse (Hass, side 55).

Det er i sandet blandt flygtningelejrenes børn, at de ideologiske og politiske organisationer og grupper finder deres terrorister. I dette mylder aflasede og underernærede palæstinenserbørn voksede Subhi op og blev modnet til dødsførslen i den israelske bus på vejen fra Askelon til den blodige afslutning i Deir al-Balah. Subhi fulgte den ham afstukne vej og gik linen ud.

”De dræbte min søn som et dyr”, græd Subhis mor, Hesin, da jeg et halvt år efter sønnens død besøgte hende i ruinerne af familiens hjem i Khan Younis (*Note 7*).

”De kan fange og dømme og fængsle min søn, men det er umenneskeligt og umoralsk at dræbe ham som et dyr”, græd hun.

Israels svar på de fire terroristers kaping af bussen

var øjeblikkelig og kontant. Klokken seks om morgenen, få timer efter det voldsomme drama i Deir al-Balah, holdt de israelske bulldozere foran døren til de unge terroristers familiers hjem. Beboerne blev jaget ud af husene, og få minutter senere lå deres hjem i ruiner og deres ejendele ødelagt og spredt i murbrokkerne. De fik ingen forklaring på aktionen. ”Det får I tids nok at vide”, lød beskeden.

Om aftenen så de nu hjemløse beboere det på naboens tv, reportagen om nattens buskapring og de palæstinensiske terroristers voldsomme død. De dræbte buskaprere var deres sønner og brødre.

Hesin bukkede gentagne gange under for bevægelsen, mens hun fortalte om sin 19-årige søns død. Fra det rum, hun var flyttet ind i hos naboen, kunne hun se ruinerne af sit hus. På væggen havde hun hængt et par store billeder i glas og ramme af den døde søn.

Moren fik ikke lov til at se sin søns lig. Hun fortalte, at hendes mand havde sagt, at sønnen var blevet skamferet med en kniv, da han så ham. Blandt andet var hans øjne blevet stukket ud.

Kun Subhis far fik lov til at deltage i begravelsen. Den fandt sted i Gaza, næsten 30 kilometer fra Khan Younis. Hesin havde så godt som ingen muligheder for at besøge sin søns grav.

Hun var alene med sine fem børn. Manden boede et andet sted og kunne ikke forsørge dem. Hun vidste ikke, hvor familien skulle bo den kommende vinter, fortalte

hun. Rummet hos naboen havde hun kun midlertidigt, og hun kunne ikke få lov til at bygge sit hus op igen. Det var nu ”israelsk statsejendom”. Ingen turde hjælpe hende.

Den samme historie hørte jeg hos Haled Barkh nogle få gader fra Hesins ruiner. Hans bror Mohamed var en anden af de fire terrorister. Han blev dræbt i bussen.

Deres hus blev jævnet med jorden, deres ejendele ødelagt, og selv blev Haled taget med i fængsel. I en uge blev han forhørt om sit forhold til PLO (Den Palæstinensiske Befrielsesorganisation) uden at få noget at vide om brorens skæbne. Da han kom hjem, fandt han sine forældre, sin kone og børn og øvrige familiemedlemmer under åben himmel, fortalte han.

Mohamed på 18 år lå også begravet i Gaza. Kun faren var med til begravelsen. Moren kunne ikke bære at følge sin søn til graven.

Da jeg besøgte Barkh familien, levede dens mange medlemmer under et primitivt halvtag. ”Snart er det vinter, og ingen tør hjælpe os”, sagde Haled Barkh.

Han og hans far var ene om at forsørge familien. Før buskapringen plejede de at arbejde i Israel. Efter historien med terroraktionen var det slut. Nu skulle de ernære sig ved, hvad de kunne finde i Khan Younis. Det var ikke meget (*Note 6*).

Både Hesin og Haled sagde, at de ikke kendte noget til de unges planer om at kapre den israelske bus (”Bus 300-affæren”).

Subhi Abu-Jumaa og hans kammeraters buskapring var en af en række større palæstinensiske terrorhandlinger

fra slut-halvfjerserne og op gennem de næste 20 år. Adskillige andre førte til drab på civile israelere i voldsomt omfang. Seks år før Sobhis' aktion gik elleve palæstinensiske terrorister i land fra gummibåde på stranden nord for Tel Aviv og skabte overskrifter verden over ved at overfalde en fyldt bus og skyde og dræbe 33 israelere i en aktion, der senere blev kaldt "Den sorte Sabbat".

Terroraktionerne tog til efter PLO's militære nederlag i Libanon under den israelske invasion og belejringen af Beirut og de libanesiske kristne militsstyrkers massakrer i lejrene Sabra og Shatila i 1982. Alene fra slutningen af 1983 og ind i foråret 1984 slog palæstinensiske terrorister til i større aktioner med blodige angreb på israelske mål.

Israel reagerede på de palæstinensiske angreb med øget militær vold på Vestbredden og i Gazastriben, hvor hverdagen efterhånden nærmede sig sammenbrud under militærets vægt.

Det var de rodløse unge i flygtningelejrene, der efterhånden fik nok af elendigheden og udfordrede den israelske militærmagt med intifadaen. 20 år inde i den israelske besættelse var en hel generation vokset op uden at have kendt andet end militærstyre. Opstanden begyndte den 9. december 1987 i Gaza og spredte sig som en steppebrand fra sin oprindelse i Jabalia til resten af Gazastriben, før den satte ild til den besatte Vestbred.

Opstanden vækkede følelserne hos den frustrerede

palæstinensiske ungdom, som konfronterede de israelske tropper med sten som eneste våben. Den israelske regering svarede igen med militær brutalitet, udgangsforbud og kollektive straffe for at kvæle bevægelsen i fødslen (Filiu, side 199).

”Bræk deres knogler”, beordrede den israelske forsvarsminister Yitzak Rabin sine tropper i hæren, da intifadaen begyndte. Hans soldater adlød ham til verdens forfærdelse.

Omfanget af volden, som fulgte med intifadaen, kan vanskeligt overvurderes, skriver Amira Hass. Under de første fire år af opstanden blev 60.706 Gaza-indbyggere såret af skud, tæsk eller tåregas, citerer den israelske journalist et studie gennemført af en sammenslutning af israelske og palæstinensiske læger for menneskerettigheder (Hass, side 56).

De seks år med intifadaen fik Gazastriben til at forbløde, som Filiu udtrykker det (side 221).

Fra december 1987 til maj 1994 dræbte israelske styrker 523 af Gazas indbyggere, 462 huse blev ødelagt, og der blev registreret tæt ved 78.328 hospitalsindlæggelser som følge af skader påført af besættelsesstyrkerne. Hele den sociale sammenhæng var blevet revet fra hinanden. Det ramte specielt de unge i Gazastriben, skriver Filiu (side 221). 85 procent af Gazastribens børn oplevede, at deres hjem var blevet angrebet, 42 procent havde fået tæsk af besættelsesstyrkerne, og 55 procent havde set deres forældre få klø.

Gazas forskellige væbnede grupper hentede deres rekrutter fra den sociale yderkant af det palæstinensiske samfund, blandt de palæstinensiske unge, som var blevet berøvet uddannelsesmuligheder, og som ikke så nogen fremtid for sig.

Intifadaen var ikke gyldne år med patriotisk sammenhold for palæstinenserne, men først og fremmest en periode med kollektiv vold mod den palæstinensiske befolkning. Sårene var så dybe, at den kommende Oslo-aftale eller nogen anden form for fredsaftale ikke var i stand til at hele dem, skriver Filiu (side 221).

Et år inde i intifadaen annoncerede PLO under indtryk af palæstinenserne's civile opstand sin villighed til at anerkende Israel, opgive den væbnede kamp og gå med til en to-stats løsning. Tre år senere lagde fredskonferencen i Madrid skinnerne ud for diplomatiske samtaler mellem Israel og PLO, og i september 1993 trykkede nu ministerpræsident Yitzhak Rabin og PLO-formand Yassir Arafat hænder på plænen foran Det Hvide Hus i Washington efter at have underskrevet Oslo-aftalerne.

Ifølge aftalerne ville Israel trække sig tilbage fra dele af Vestbredden og Gaza og på den måde bane vejen for begrænset palæstinensisk selvstyre. I praksis kom det aldrig til at fungere. Tværtimod forstærkede Israel udbygningen af bosættelserne på Vestbredden og i Gazastriben, mens det palæstinensiske selvstyre skulle

hjælpe Israel med at holde palæstinenserne i de besatte områder i ro, både på Vestbredden og i Gazastriben. Israel fortsatte besættelses- og undertrykkelsespolitikken, og palæstinensiske militsgrupper gennemførte angreb og bombeaktioner mod det israelske samfund og dræbte både civile og soldater. Det endte ni år senere med en ny intifada, israelsk vold og palæstinensiske bomber på israelske markeder, i forretninger og busser.

Yitzak Rabin skal i forbindelse med Oslo-processen have sagt, at han ønskede, at Gaza ville synke i havet. Her 30 år senere ser det ud til, at hans politiske efterfølgere er indstillet på at opfylde hans ønske eller i det mindste at slette Gazastriben af landkortet.

Et halvt år efter 7. oktober og starten på Israels krig i Gazastriben var 70 procent af alle beboelser i enklaven helt eller delvist ødelagt og begravet under 37 millioner tons murbrokker. Ti procent af alle affyrede bomber og granater var ikke eksploderet og ligger nu som dødsfælder i ruinerne. Det vil koste mellem 30 og 40 milliarder dollars og 16 års arbejde at rydde Striben og genopbygge området, vurderer FN. Godt 30.000 mennesker var døde, knap 90.000 såret, og 10.000-11.000 savnede og ligger formentlig og rådner under ruinerne. Omfanget af ødelæggelsen i Gazastriben er ikke set værre siden Anden Verdenskrig. I dag er tallene for døde, sårede og forsvundne efter al sandsynlighed langt større.